

литѣ, прѣдъ самитѣ олтарни врата и прѣдъ открити гробове; това е само тука на истокъ.

— Въ всѣкой случай печално и позорно е, въ едно и сѣщо врѣме, на едно и сѣщо мѣсто: архиерейска служба, пиршества на развратни и пиени хора, циганки, открити гробища и мъртви хора, каза другара ми и се отдалечихми отъ тоя благочестивъ истокъ.

Отидохми подъ многото дървета въ по-отдалеченитѣ гробища и изново започнахми да заничаеми и да разчленяваме надгробнитѣ надписи. Много българи сѣ лѣжѣли подъ стѣнитѣ на Цариградъ. Лѣжѣли сѣ въ полетата съ слава, лѣжѣли сѣ и въ гробищата въ неизвѣстность. Общия споменикъ на първитѣ е историята, а вторитѣ заслужватъ съжалѣние, защото нѣма история, която съ гордостъ да спомене за тѣхъ. Тѣй или инакъ, но вѣковетѣ сѣ въ състояние да наброятъ съ милиони българи въ мъртвия Цариградъ. Ако единъ день тия покойници станеха на кракъ, образували биха цѣла столица . . . За сега тѣ сѣ духове, които блудатъ подъ цариградскитѣ стѣни и чакатъ славата на потомствата си. По примѣра на тия духове мълчеливо блудехми и ний отъ гробъ на гробъ и търсехми съотечественници. Спрѣхми се край една плоча и започнахми да разчленяваме: „*Тукъ лѣжи българинъ кожухаръ* . . .“ Камъка бѣше строшенъ, хваналъ мѣхъ и плесенъ и мѣчно се разбираха другитѣ букви. Въ това врѣме надъ насъ се чу български разговоръ и отвлече вниманието ни. Обърнахми се и видѣхми единъ старецъ съ единъ младъ момъкъ, че тоже се спираха отъ гробъ на гробъ. И тѣ търсеха духа на нѣкой съотечественникъ. Ний продължихми сричанието на надгробния надписъ и разисквахми върху него. Стареца ни чу че говоримъ български, приближи се до насъ и полюбопитствува да се запознае съ надписа.

— Ела, Климе, ела, тука е гроба, извика той на младия момъкъ, който бѣше заетъ надалечъ отъ насъ съ сричание надписитѣ на други гробища.

Климе доде, прочете българския надписъ и каза; да, той е. Стареца въ това врѣме бѣше успѣлъ да сѣдне вързъ съсѣдната тамъ плоча и да устреми единъ пламененъ старчески погледъ вързъ намѣрения български гробъ. Както ний тѣй и Климе. по примѣра на много около насъ стройни дървета, стоехми прави, потънали за една минута въ гробната тишина на покойниците подъ краката ни. Това благоговѣйно мълчание като че ни се наложи отъ погледа и положението, което взе стареца. Помислилъ би чловѣкъ, че нѣмо священо